

кожна з цих наук має своє індивідуальне і цільове призначення. Паралельний розвиток зазначених галузей знань тільки їх збагачує, оновлює, розширює і наповнює новим якісним змістом.

Список використаних джерел

1. Криміналістика : Підручник / В.В. Пясковський, Ю.М. Черноус, А.В. Іщенко, О.О. Алексєєв та ін. – К. : „Центр учбової літератури”, 2015. 704 с.

2. Іщенко А. В. Проблеми криміналістичного забезпечення розслідування злочинів : [моногр.] / А. В. Іщенко, І. П. Красюк, В. В. Матвієнко. – К. : Нац. акад. внутріш. справ України, 2002. 161 с.

3. Мотлях О.І. Поліграфологія. Підручник. – К. : Освіта України, 2022. 550 с. ISBN 978-617-8077-08-2

Юхно Олександр Олександрович,
професор кафедри криміналістики
та судової експертології Харківського
національного університету внутрішніх
справ, доктор юридичних наук,
професор;

Бабакін Вадим Миколайович,
професор кафедри технологій захисту
навколишнього середовища факультету
управління та безпеки населення
Національного університету цивільного
захисту України, доктор юридичних
наук, доцент

ПЕРСПЕКТИВИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ТЕХНІКО- КРИМІНАЛІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

За визначенням Міністра внутрішніх справ України Ігоря Клименка, справедлива система кримінального правосуддя, складовою якої є розслідування кримінальних правопорушень, сприяє посиленню довіри суспільства та формує повагу до органів влади, законності й порядку в країні. Належне функціонування органів Національної поліції України є необхідною умовою захисту конституційного ладу, дотримання прав, свобод людини і громадянина. [1, с. 9]. Сучасні досягнення і еволюція телекомунікаційних систем, засобів зв'язку та переходження на більш сучасні засоби цифровізації усіх їх

основних інформаційно-комукаційних питань вимагає від представників усіх галузей науки та практики нових підходів щодо дослідження структуризації вказаних винаходів та напрацювання пропозицій. Сьогодні вже не можна представити майбутнє життя у будь якій сфері без втілення цифровізації. Перед нами вже йде такий безповоротний процес коли вказане переводиться у всіх інформаційних сферах і формах, зокрема тестових, звукових, графічних в цифровий формат, зрозумілий сучасним гаджетам, електронним мережам, облікам та ін., без чого не можна уявити подальше існування людства. Вказане стосується також й криміналістичної техніки, судової експертології, правоохоронної сфери, досудового слідства та дізнання, які у повсякденній діяльності використовують значну кількість обліків з великою кількістю різноманітної інформації, користуватись і оперувати чим неможна попередніми комп'ютерними системами, програмами і мережами в силу їх, як на сьогодні, дещо застарілих розробок і технологій при використанні, застосуванні та удосконаленні. Тільки в системі МВС України існує велика кількість криміналістичних та ін. обліків, які доповнюються, накопичуються, обробляються і використовується у досудовому розслідуванні певною інформацією. Існують обліки, що стосуються усіх, або значної кількості громадян країни, зокрема : обліки за місцем реєстрації і отримання відповідних посвідчень і паспортів; отриманням закордонних паспортів; реєстрації щодо обліку володільців автотранспорту; реєстрація володільців мисливської та інших видів зброї; дактилоскопічні обліки, обліки інформації про наявність судимості або притягнення до кримінальної відповідальності та ін., які переходять поступово в систему цифровізації. Так, за відкритою інформацією в засобах ЗМІ заступника Міністра внутрішніх справ Л. Тимченка запроваджена цифровізація понад 950 тисяч одиниць мисливської зброї по країні, яку у 2024 р. вже переведено у вказаний цифровий формат у кількості понад 650 тисяч одиниць з обов'язковим відображенням їх індивідуальних фотознімків, і (робота в цьому напрямі закінчується – ред. авт.) При цьому громадяни можуть внести свої данні за рахунок використання онлайн-реєстрації МВС України через вікно «Цифровізація», що надасть можливість більш оперативно за часом і ефективно використовувати їх у досудовому розслідуванні і оперативно-розшуковій діяльності, тим самим для громадян покращуються і спрощуються сервісні послуги з боку поліції, що є її новим

нарямом діяльності. Це стосується й цифровізації й інших криміналістичних та ін. обліків, які існують та сприяють розкриттю і розслідуванню злочинів. Цифровізація розширює також можливості техніко-криміналістичного забезпечення досудового розслідування злочинів, зокрема при оглядах місць події. При наявності динамічного характеру вчиненого злочину, що вимагає значних вимірювань по довжині, висоті та іншим параметрам певних висотних та об'ємних об'єктів, якщо дозволяє і вимагає обстановка буде доцільним здійснити фото- та відеофіксацію місця події за допомогою безпілотних літальних апаратів, або ж здійснити фіксацію обстановки місця події за допомогою цифрових технологій і засобів **3D-моделювання** або стереофотоз'мки, що дозволить візуалізувати місце події та деталізувати, зафіксувати таку візуалізацію в просторі та часі, відсліддити і зафіксувати місце події з будь якого ракурсу та відстані загалом, та необхідні об'єкти зокрема. Виготовлення у форматі 3D моделі об'єкта полягає у створенні його графічного цифрового тривимірного зображення. Отримана модель може бути інтегрована відповідною програмою комп'ютера і наочно відображена на екрані монітору, гарнітур доповненої чи віртуальної реальності, роздрукована за допомогою 3D принтера та ін. Одним із доступних та надійних способів створення 3D моделі об'єкта є його сканування. Сканування полягає у безпосередній фіксації зовнішніх просторових ознак об'єкта за допомогою спеціального програмно-апаратного комплексу, з подальшим формуванням цифрової тривимірної моделі об'єкта. Такі 3D моделі можуть бути досить інформативними, зокрема при масових обстрілах цивільної інфраструктури, адже дозволяють зафіксувати деталі руйнації у їх найбільш недоступних місцях та відтворити на екрані монітора і навіть здійснити необхідні виміри тих чи інших елементів моделі з визначенням реальних розмірів. При вчиненні злочинів проти життя і здоров'я особи при огляді місця події чи обшуку можна також використати 3D моделювання і зробити аналіз плям та крапель крові з метою визначення траєкторії їх утворення, що сприятиме більш детальному встановленню обставин вчинення кримінального правопорушення. Зазвичай, такими комплексами обладнанні пересувні спеціалізовані криміналістичні лабораторії при відділах криміналістичного забезпечення Слідчих управлінь ГУНП областей. Про запровадження цифровізації слід навести акцент начальника Департаменту оперативно-технічних заходів Національної

поліції України генерала поліції 3 рангу М. Кузнецова, що в сучасних умовах упровадження і тенденцій розвитку цифрової криміналістики модифікується процес отримання інформації. При цьому поліція використовує розробки компанії Cellebrite, що є світовим лідером у галузі передових систем для криміналістичних досліджень мобільних пристроїв. Вказана система розробляє гнучкі, перевірені на практиці інноваційні кросплатформені комплекси для проведення досліджень у польових умовах і в криміналістичній лабораторії. Зокрема, універсальний комплекс криміналістичного вилучення даних UFED дає змогу виконувати всі завдання з обробки масивів даних, які зберігаються в мобільних пристроях (номери телефонів, фотографії, посилання та ін.), що дає можливість правильно визначити коло осіб причетних до злочину і визначити напрям досудового розслідування [1, с. 10–12]. Система UFED також широко використовується при встановленні осіб, які анонімно інформують по засобам зв'язку поліцію про замінування з можливим настанням вибухів. Так, 01 вересня 2023 року таку інформацію про замінування у м. Київ та в декількох обласних центрах усіх шкіл столиці і регіонів отримала поліція, і саме за допомогою вищеназваного комплексу UFED було встановлено винних осіб. Переведення у формат цифровізації техніко-криміналістичного забезпечення досудового розслідування є перспективним і потребує окремого дослідження.

Список використаних джерел

1. Татування злочинного світу й натільне тату. Інформ-аналіт. Зб. Укладачі В.М. Кузнецов, О.О. Кандицайло, А.М. Сидоренко, Т.Г. Корж-Ікаєва. Національна поліція України. Департамент оперативно-технічних заходів. Київ. 2019. 288 с.

Хахановський Валерій Георгійович,
професор кафедри інформаційних
технологій навчально-наукового
інституту права та психології
Національної академії внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, професор

ДЕЯКІ МОЖЛИВОСТІ ОТРИМАННЯ КРИМІНАЛІСТИЧНО ЗНАЧУЩОЇ ІНФОРМАЦІЇ З ВИКОРИСТАННЯМ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ СЕРВІСІВ